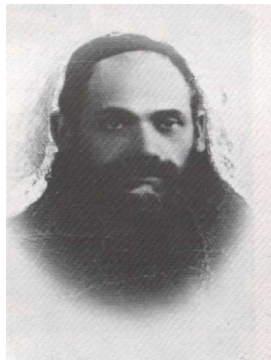

חלוקי הנחל

ובו ז' עמודים ויסודי האמונה
ע"פ דעת "נחל נובע מ'קור ח'כמה"

"שאבום שותי מימיו כשתים עשרה שנה בלובלין"
נכתב בנליינצ'וב י"ז סיוון התרע"ז ע"י ר' יצחק ברייטער מווארשא

חכמות בנתה ביתה עמודיה שבעה [משלי ט, א]

www.BreslevShalom.com

עמוד "יד ה'"

יסוד היסודות ועיקר העיקרים, מה שזכינו לשאוב ממימי הנחל הוא, לידע ולהודע כי כל מה שעובר על האדם בין ברוחניות בין בגשמיות, במזיד ובשוגג באונס וברצון, הכל בגזירת היוצר הוא, כי אם האדם איננו ראוי ולא זכה עדיין להתקרב אל הקדושה ואל המצווה לעשות אותה, מבלבלים אותו מן השמים ממנה, כי נתגלגת בתוך מחשבותיו מחשבה מבלבלת כזאת, אשר אינה מניחה אותו לעשות הדבר שבקדושה אף שרצה לעשותה, וכל זה אינו ח"ו לנקמה מהשי"ת כי אם ברחמיו יתברך, המרחם על כל מעשיו, יודע ועד דיין אמת, כי אי אפשר לקרבו אל הטוב כי אם בדרך זה, להודיע איך הוא רחוק מהטוב, ואיך הוא עומד במדרגה פחותה כזו, ואין עליו לעשות כי אם לצעוק אחר המעשה הרע להשי"ת על זה, ולספר הכל לפניו ית', ולשפוך לבו בתחנונים ולפרש שיחתו לפניו ולבקש ולהתחנן על נפשו, שיזכהו השי"ת להתקרב אל הדבר שבקדושה, וזה נפלאות תמים דעות, ועל יסוד זה סובבים הולכים כל המאמרים וכל התורות של הליקוטי מוהר"ן, וכל מיני התחזקות, ובפרט התורה אזמרה לאלקי בעודי, ליקו"מ ח"א סי' רפב מה שצריכין לדון א"ע ואת אחרים לכף זכות, כי זהו עיקר הלמוד זכות שכל הירידות שעברו עליו ועליהם, במזיד ובשוגג באונס וברצון הכל מן השמים כיד לקרבו בדרך זה, אבל הרחוקים מהצדיק האמת אינם מבינים זאת, וגם המקורב צריך זכות גדול שיזכור זאת תמיד, ועל הכל מה שעובר עליו יתחזק בתפילה להשי"ת, שיתקרב על ידי הירידה ואל יתרחק על ידה ח"ו, וכן בליק"מ תנינא סימן פב בהתורה כי תצא, מעניין כסדר ושלא כסדר בין ברוחני בין בגשמי, והבחינה מה כחינו המובא שם הכל כנ"ל, וזכות ההתגלות הזאת יעמוד לנו לילך בזה אמן.

עמוד התגלות אלוקות

יסוד השני הוא לידע, כי התגלות אלוקותו ית' נשתלשלת כל היום כולו להאדם וכל הלילה, מאז נאצלה כל הבריאה כולה, לפעמים לעיתים רחוקות בהתגלות ממש שמאירין עיניו והוא משתוקק באמת להתקרב להשי"ת כי קוראין אותו ממש והוא שומע, אבל על פי רוב "ההתגלות הוא בהעלם נפלא", "ובהיפוך אתוון", כי נשתלשלה זאת החיות אלוקות בתוך מחשבות של עצלות ועצבות, כבודות ואי רצון, אף פעם בתוך כפירות ובילבולים, דמיונות מחשבות, תאות והירהורים, וכו' וכו'. והעיקר לידע, כי מה ששומע או רואה מאזין ומקשיב, או מרגיש מיד איש ומיד אישה, מקרוב או מרחוק, ובפרט מאשתו ובני ביתו, הכל דברי השי"ת אשר קורא אותו אליו בזה, וזה הוא התיקונין שנותנים לו מלמעלה, וסוד זה מרומז בגמ' מיום שחרב בית המקדש ניטלה הנבואה [היינו התוכחה] מן הנביאים ונתנה לשוטים ולקטני דעת [היינו מה שהמוכיחין בעצמן אינם יודעים, כי הם מסיחין ע"פ דעתן] אף ההיפוך מן הישר, ובאמת מרמזין על הטוב] ושורש של ההשתלשלות הזאת מחלוקת שבקדושה מחלוקת של תנאים ואמוראים. מה שאלו ואלו דברי אלוקים חיים, אף שההלכה הוא ע"פ אחד מהם, אבל מהשי"ת נסבב הדבר שהשני יאמר ויזכיר מהתורה שלא עפ"י הלכה למעשה, והאדם יבין דרכו כי הם גם דברי השי"ת, אבל צריכין לעשות אליבא דהילכתא ועל פי כללי התלמוד, וההיפוך מהמאן דאמר השני החולק עליו, אף שגם התנא זה קיבל דבריו מהשמים, כי כל זה בשביל הבחירה והנסיון הצירוף והבירור, לכן גם זה טעם מה שצריכין ללמוד שולחן ערוך בכל יום [כאשר רבינו ז"ל הזהיר מאד על זה] להכריע ההלכהולתוון השלום בין המחלוקת של האדם, בתוך מחשבותיו ובכל מה שעובר עליו, שלא יהיה בבחי' חלק ליבם, בחי' ברצות השם דרכי איש גם אויביו [אלו המחשבות המעקמים את ליבו הנמשכים מהיצה"ר] ישלים איתו. ועל זה נאמר [צפניה ג] אז אהפוך אל העמים "שפה ברורה" לקרא

כולם בשם ה', והאלילים כליל יחלוף [רע בטוב] כי אז יתגלה שכל הכפירות היו קריאה לאמונה, וגם ויקרא אל משה באלף זעירא מרמז על זה, אשר בכל מיני מקרה הקורה לאדם, נעלם שם קול קריאה מהשי"ת אליו בקול דממה דקה, והבן. [ליקו"מ חלק א סי' לג, נד, ובחלק ב' סי' ח, יב, עח]

עמוד ההסתרה

יסוד השלישי הוא לידע כי כל התאות יסודתן על הכפירה הגדולה של ההסתרה, אשר אין שום אדם נקי ממנה והוא "כחי ועוצם ידי עשה לי את החיל הזה" והוא עבודה זרה ממש, וממנה נצמחת תאות ממון אשר עיקרה שהאדם יתבהל ויאסוף ממון בכוחו וישכח בהבורא ית' אשר הוא נותן לו עצה וכח לעשות חיל ולמקני נכסין, והכל הוא מאתו ית' בהשגחה פרטית. ומה שאין נותנין לו מן השמים להאדם פרנסה בלי סיבובים ועשיית האדם, הוא בשביל הבחירה והנסיון וההסתרה, כדי שיוכל לומר ידי רמה ולא ה' פעל כל זאת. ומזה באה הכבידות לצדקה ולמשא ומתן באמונה, ולקביעות עיתים לתורה וכל טוב כמובן.

עצה ומבחן לזה מצאנו בעזרת השי"ת, שאם יזכה האדם לאחוז בזה יתקן הרבה בזה הדבר, והוא : שאל יתחרט כלל וכלל מה שעשה או נעשה איזה היזק בפרנסתו על ידו בעצמו על יד שנסבב בדעתו איזה עצה שאינה טובה, או ע"י אחר שעל ידו נפסד לו בפרנסתו כפי דעתו עתה, כי כל מחשבות כאלו ירחק מדעתו ויאמין בהשגחה פרטית אשר כל הדבורים והמחשבות, אשר דיבר הוא, או אחר אשר על ידם בא לו ההפסד הכל מיד ה' היתה זאת, הגדיל עצה הפליא תושיה, וכל זמן אשר הוא מתחרט את אשר נעשה, אות הוא כי נתפס בהרשת של "כחי ועוצם ידי", אף שאינו אומר זאת בפיו בפירוש, כי על זה רמזה התורה ואמרה בלבבך כחוי ועוצם ידי וכו'.

גם תאות אכילה נצמחת מהכפירה הזאת, כי באמת הכח והחיות להאדם נשפעת מהשי"ת חי החיים, ורק בשביל הבחירה וההסתרה ניתנת החיות להאדם דרך המאכל והמשתה, וכל זמן שהאדם אינו זוכה לזה הדעת הוא נתפס בגשמיות המאכל, ושוכח בו ית', ואין עצה להמתיק ולהשתיק המית תאות אכילה כי אם בזה הדעת, לידע כי כל הכח והחיות מהמאכל, וגם הטעם אשר הוא מרגיש בהמאכל הכל הוא מהשי"ת, ואך בשביל הבחירה והנסיון נשתלשל החיות דרך המאכל. [וזהו כל כוונת ברכת הנהנין "מוציא לחם מן הארץ" - דרך גשמי והסתרה] בשביל הבחירה לזכותינו בעבודת התגלות ההסתרה וכן כל הברכות וד"ל. [ליקו"מ ח"א סי' נו]

עמוד ארך אפים

יסוד הרביעי, ענין ישמע בזיונו ידום וישתוק והוא עיקר התשובה [ליקו"מ ח"א סי' ו]. הוא לידע כי כל מה שעושה הבעל בחירה הכל הוא מהשי"ת, ולכן כששומע דברי חירוף וגידוף מיד איש מיד רעהו, או בקבלו נזק ממנו ידע אשר הכל מהשי"ת הוא, ולכן בהקצפו על רעהו ובזעפו עליו מסיר נשמתו הקדושה ממנו בעצמו, כי איננו מאמין בהשגחה פרטית, אשר האדם הוא רק שליח המקום, בחי' למשפטיך עמדו היום, כי הכל עבדיך [נדרים מ"א] אבל באמת הוא הכל מהשי"ת לטובתו ולמרק עוונותיו, והוא מסיר אזנו ומטה שכמו מלהתקן, אשר אז הוא עת לזה כי אי אפשר להתקן כי אם כשעולין לסוד התשובה ושורשה לידע כי הכל מאת ה' הייתה לנו כנ"ל, וזה לשון תשובה לשוב הכל להשי"ת לידע שהכל מאיתו ית'. וזה הדעת נתגלה אז בהכאיב אותו חבירו והוא שותק לו, בידעו כי הכל מאיתו ית' למק עון ולהתם החטאת, וללמד לאדם דעת ועי"ז נתבטלה הקליפה וההסתרה כולה אמן.

עמוד העשיה

יסוד חמישי לידע, כי בכל עליה ועליה כל חרטה לתשובה אשר נתעוררת בקרב האדם, אם חושב אז האדם שבודאי אהיה איש כשר מעתה, בודאי אעשה כך וכך, ידע שמחשבה כזאת מעורבת היא מכפירות כחי ועוצם ידי, וגוררת עמה אחר כך עצבות והתרחקות, כי חושב הוא כי בידו הוא, והמלכות שלו הוא, וכי ראוי הוא עבור מחשבה טובה אחת, אשר באה אליו באיתערותא דלעילא, להתקרב וכי כל התרחקותו עד הנה מידו היתה זאת, ולא דעת ולא תבונה לו כי מן השמים עכבוהו עבור שלא זכה עדיין להדבר שבקדושה, עבור שלא התפלל כראוי, ואף מעתה אם לא ימצא חן בעיני השם, גם עתה לא יעמוד בנסיון, ואין שום עצה כי אם לקבל עליו לעשות טוב ולבקש מהשם מהשי"ת שלא ירחיקהו עכ"פ מתפילה ותחנונים, וכי על כל מה שיעבור עליו יזכור מיד בהעצה של תפילה אשר יסודותה בהררי קודש לגלות כי הכל ביד השי"ת ובידו לגדל ולחזק לכל. וכמו שכתוב וחנותי את אשר אחון, היינו מי שיבקש זאת מידי את אשר אחוננהו, כי יזכה לדעת הזה שאין שום יאוש בעולם כלל, כי כל מיני ירידות מאתו יתברך בחסד וברחמים לקרב, ולא לרחק. ועל כולם צריכים כי אם להרבות בתפילה ובתחנונים בין קודם הנסיון, בין לאחר הנסיון ואף אם ח"ו נכשל בו במזיד ובשוגג באונס וברצון הכל כנ"ל.

עמוד העשיה

יסוד השישי הוא לידע אף שהכל ביד השם על פי גזירותיו העליונות בין ברוחני בן בגשמי, על כל זה כן יסד המלך מלכו של עולם בשביל הנסיון והבחירה שהאדם עליו לעשות שלו, אבל לא בכוונה זאת אשר העשיה שלו הוא כי אם בשביל הנסיון והבחירה, כי כך המצווה לעשות אף שאיננו בידו, לכן צריך להתחזק בכל כחו לילך בדרך מלכו של עולם ולהשמר

מכל חטא עון ואשמה, וגם בדרך ארץ לעשות הכל על הצד היותר טוב, והכל בכוונה הנ"ל. למשל: ברור הוא הדבר על פי דעת האמונה והאמת, שהריוח אשר צריך להגיע אל האדם, אף אם יסתיר את עצמו התחת לארץ יבוא לידו בלי ספק. גם המצוות וההתעוררות לדברים שבקדושה כשיעלה ברצונו ית' לזכותו כי מצא חן בעיניו ית' כי יתפלל אליו, ימציאם אליו.

על כל זה המצווה לירד להסתרה בכוונה זאת התיקון לתקנה.

ובזה טועין העולם הרבה, כי רואים בספר תורת אלוקים וברכך "בכל אשר תעשה" וגם בעיני רוחניות "ועשיתם אותם" ובספר התפילות; בי אני אדוני העון. ואנכי סבותי בכל אלה, וכדומה, חושבין כי הכל בידי האדם אבל באמת הכוונה כי צריך האדם לעשות ולהתחזק בכל כחו, אבל בכוונה הנ"ל, ואסור לו לשכוח זאת הכוונה, בין ברוחני בין בגשמי, בכל אשר הוא עושה כי כן גזר השי"ת שלא יוכלו לראות יד השם עין בעין, כי עיקר תענוגיו ית' להכירו ע"י ההסתרה, ולידע כי גם ההסתרה מאתו ית' ולכלול דרי מעלה בדרי מטה, והידיעה בבחירה, וההשגחה בטבע, לתקן כתר מלכות; ולידע כי ה' הוא אלקים. ולכן עצה להאדם, בענין דרך פרנסה ולכל הצטרכותיו הוא; טרם ידע איזה דרך ונתיב יעלה, ומה עליו לעשות ולהיכן לפנות, צריך הוא לישא עניו למרום, ולהמשיך אמונה פשוטה, כי הוא צריך לתקן החלל הפנוי שורש של ההסתרה, כי אז תיקונו להאמין שזה דרכו לבלי לעשות כלום שום עובדא כי אם תפילה ותחנונים, ואח"כ כשמתנוצץ לו במוחו איזה עצה אמיתית, או ההיפך, צריך הוא אז לקיימה בכוונה עבור הנסיון והבחירה, לא שיחשוב ח"ו כי אי אפשר להשי"ת ליתן לו פרנסה כי אם ע"י סיבות ועשיותיו, ולסמוך את עצמו על הסיבה, כי זהו מעשה העגל ממש, ועל זה שואלין ליום הדין "נשאת ונתת באמונה" היינו מה שיצאת למו"מ היה בשביל האמונה, היינו בכוונת תיקון האמונה, כי כן המצוה מידו ית' לעשות בשביל הנסיון לצרף את הבריות כדי לקיים

את התורה בדרך הזה, אבל ידעת כי הפרנסה שלך מידו ית' ולא ע"י עשייתך, כלל וכלל לא, אז בשביל הכפירה יצאת למו"משחשבת מה יושיענו בפרנסה מה שאשב בביהמ"ד, אם לא אעשה לא יהיה לי פרנסה וצריכין לזה דעה צחה להבין איזו פעולה מההשגחה לעשות, ואיזו להיפוך, והשם ירחם.

עמוד הצדיק

יסוד שביעי בעניין התקרבות להצדיק האמת.

א. נשמת משיח קדמה להעולם, והוא שורש נפשות ישראל, וכל הבריאה כולה, בסוד כל העולם לא נברא אלא לצוות לזה וצדיק יסוד עולם.

ב. עמו נתייעץ הב"ה בבריאת עולמו כמו"ש את מי נועץ ויבינהו וילמדהו באורח משפט.

ג. הוא ערב להקב"ה שיתקן את העולם.

ד. כל העבודות של כל העולם, כל הגלגולין והבירורין והנסיונות, והתגלות אמונה על ידו כמו"ש בכל ביתי נאמן הוא.

ה. אילו נתן הקב"ה הממשלה והמלכות ע"ד צדיק מושל ביראת אלקים.

ו. הוא הבית דין שלמעלה.

ז. הוא התגלות יד ה', היינו ההשגחה פרטית בין ברוחני בין בגשמי הוא מגלה.

ח. הוא ההתגלות של התפילה.

ט. הוא המרכבה לשכינה אמר המעתיק. [בראשית י"ז, כב]

מעל אברהם - רש"י - למדנו שהצדיקים מרכבתו של מקום.

י. הוא הקדושה.

יא. הוא החיות של כל העולם.

יב. על ידו עולין כל העבודות לשמים.

יג. על ידו כל ההתעוררות לתשובה.

יד. על ידי ההתקרבות האדם להצדיק האמת, היינו ע"י הידיעות הנ"ל, וע"י ההליכה בעצותיו הק', נמשך על האדם מעין נצוצי אור של קדושת הצדיק, כל אחד כפי בחינתו, היינו אף אם האדם רחוק מאד מהקדושה, ע"י שהוא נתקרב אל הצדיק האמת נשפע עליו על כל פנים שידע ויראה היטב איך הוא רחוק מהאמת וצדק, ומדרכי המשפט הנכון, איך הוא מונח ממש בהיפוך, כדי שישתוקק להאמת, ויתפלל על זה, בלי שום חאוש ועצבות, כי אם ידע אשר גם אותו קורא השי"ת, וכי יקר הוא בעיני השם, וכן למעלה למעלה, כל אחד כפי בחינתו, וכפי התקרבותו להצדיק, האמת זוכה להמשיך עליו קדושת הצדיק ביותר לילך באורחותיו ולידע כי הכל ביד השם ולהתפלל על זה תמיד אמן.

טו. חלקי נשמת הצדיק בכל הנבראים ובפרט בעם ה' וביותר בכל הצדיקים האמתיים.

טז. התחדשות דרך האמת היתה חמש פעמים בעולם ואלו הן : משה רבינו, רבי שמעון בן יוחאי, רבי יצחק לוריא, רבי הבעל שם טוב, והנחל נובע מ'קור ח'כמה, וממנו ועד משיח לא יהיו חדשות.

יז. בכל מקום שנזכר צדיק בחיקו"מ הכל על הצדיק הנ"ל.

יח. ביותר היה התגלות עניין של תפילה נשמת משיח בדוד המלך.

יט. אין להאדם להשתדל להיעשות זה הצדיק, ואין לו לחשוב כי כל מי שרוצה ליטול את הכתר הזה נוטל, כי זהו ענין של מפורסם של שקר, שהובא בליקו"מ, כי אם כל אחד צריך לקבל מזה הצדיק הנתגלה בכמה דורות, שזהו ענין של התנוצצות משיח, וההכנה לגאולה, וכל אחד צריך לידע מזה הצדיק, כי אם לא ידע ממנו בזה הגלגול, יצטרך להתגלגל עד שידע אמר המעתיק.

[ליקוטי הלכות חוש"מ ח"א הלכות שלוחין הלכה ה אות מ שהכוונה על מי שחולק על הצדיק]. ועל זה אנחנו ממתנינים כל כך על הגאולה והתמורה, וע"ז כווננו חז"ל - עשה לך רב וקנה לך חבר, שיחדיו תקבלו מזה הרב, וגם כל האומר דבר בשם אומרו מביא גאולה לעולם היינו שידע ממי נמשכו כל הדברים, שורש התורה, ע"ז מקרב הגאולה וגאולת נפש.

כ. לידע כי חידוש כמו הנ'חל נ'ובע מ'קור ח'כמה עוד לא היה בעולם כי הוא הכין כלים למשיח צדקנו והמשיח ילחום בהם לתקן העולם אכ"ר.